

УДК 577.121:[616.33-002.44+616.233-036.1

ЗМІНИ ДЕЯКИХ МЕТАБОЛІТІВ АРАХІДОНОВОЇ КИСЛОТИ ТА ЦИТОКІНІВ У ХВОРИХ НА КОМОРБІДНУ ПАТОЛОГІЮ

Ю.Г.Бурмак, Є.Є.Петров, С.І.Треумова

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

Відомо, що в регуляції трофічних та репаративних процесів тканин значну роль відіграють метаболіти арахідонової кислоти (АК), а в реалізації імунної відповіді - цитокіни (ЦК), що є передумовою їх ролі у рецидуванні та/або хронізації запального процесу.

Метою дослідження стало вивчення вмісту ліпосигеназних метаболітів АК (лейкотриєни (LT) C₄ і B₄; радіоімунний метод) і сироваткових ЦК (туморнекротичний фактор альфа (TNF α), інтерлейкін (IL) 10; імуноферментний метод) у ході лікування 40 хворих (вік 37 - 49 років, 25 чоловіків та 15 жінок) пептичною виразкою (ПВ), у 23 з котрих вона сполучалась із хронічним бронхітом; референтною нормою були показники 20 практично здорових осіб (групи не розрізнялись за віком і статтю). Виявилось, що у коморбідних хворих після лікування рівень LTB₄ у порівнянні з хворими на ПВ (108,5 $\pm$ 20,6 пг/мл) був підвищеним у 1,3 раза (у здорових - 53,2 $\pm$ 11,4 пг/мл; p<0,001) і більш, ніж в 1,4 раза - рівень LTC₄ (у хворих на ПВ - 98,7 $\pm$ 18,9 пг/мл; референтна норма - 39,7 $\pm$ 10,4 пг/мл; p<0,001). З'ясовано, що підвищення рівню ліпоксигеназних метаболітів АК у хворих на коморбідну патологію супроводжувалось підвищенням вмісту сироваткових TNF α (більш, ніж у 2 рази (51,0 $\pm$ 2,8 пг/мл; у здорових - 24,5 $\pm$ 3,2 пг/мл; p<0,001) та IL-10 (більш, ніж в 1,3 рази - 58,6 $\pm$ 3,8 пг/мл; референтний показник - 31,1 $\pm$ 2,2 пг/мл; p<0,001), при цьому співвідношення TNF α /IL-10 в 1,13 рази перевищувало показник здорових осіб (0,79 $\pm$ 0,04). Знайдені особливості вмісту ліпоксигеназних метаболітів АК і ЦК після лікування у пацієнтів на коморбідну патологію свідчать про збереження у них високої прозапальної активності крові, що передбачає розробку заходів з оптимізації лікування та профілактики означеної патології у вказаній категорії хворих.